

Waar komt ons eten vandaan?

Inleiding

Via de lessen van Boerderijeducatie Gooi en Vechtstreek worden leerlingen uitgenodigd kennis te maken met een boerderij in de Gooi en Vechtstreek. Er is een tiental bedrijven, waarvan de meeste bedrijven melkkoeien hebben. Er is ook een gemengd bedrijf (zonder melkkoeien) en een imkerij. Al deze boeren en boerinnen hebben een passie voor hun vak, kennen hun dieren en het omliggende gebied en willen hun enthousiasme voor het boer zijn graag met de leerlingen delen.

Leeswijzer

Deze lessenserie voor groep 5 en 6 bestaat uit een voorbereidingsles, een bezoek aan de boerderij en een verwerkingsles. In deze handleiding zijn ook de antwoorden opgenomen van de werkbladen die je als bijlage kunt downloaden.

Doelen

De leerlingen verwerven kennis en inzicht in de werkzaamheden, producten en dieren van de boerderij

- De leerlingen kunnen de relatie uitleggen tussen hun eigen voeding en de verschillende bedrijfstakken in de landbouw
- De leerlingen kunnen minimaal drie werkzaamheden noemen die op een boerenbedrijf worden uitgevoerd om voedsel te maken
- De leerlingen beleven de werkzaamheden en de sfeer van de boerderij
- De leerlingen maken kennis met het weiland als leefgebied voor verschillende organismen

Aansluiting bij kerndoelen en methodes

Deze lessenserie geeft invulling aan de volgende kerndoelen:

- 40 - De leerlingen leren in de eigen omgeving veel voorkomende planten en dieren onderscheiden en benoemen en leren hoe ze functioneren in hun leefomgeving.
- 41 - De leerlingen leren over de bouw van planten, dieren en mensen en over de vorm en functie van hun onderdelen.

Onderstaande lessen uit de natuuronderwijsmethodes sluiten aan bij boerderijeducatie. De lessen waar een pijltje voor staat kunnen geheel vervangen worden door deze lessenserie.

- ▶ 1e Leefwereld 5, 27, Op de boerderij
- 1e Leefwereld 6, 30, Je eigen dierentuintje
- 1e Natuurlijk 6, 15, Buiten gewoon (2)
- Natuur Buiten-gewoon 5, 1, 1 Dieren bij huis
- ▶ Wijzer door de natuur 5, 3.3, Van koe tot kaas
- ▶ Wijzer door de natuur 5, 3.1, Koeienpraatjes
- ▶ Wijzer door de natuur 5, 3.2, Mensen houden van koeien
- ▶ Wijzer door de natuur 5, 3.4, Alles is van melk
- Wijzer door de natuur 6, 5.1 De kinderboerderij

Lesopzet (zie bijlage voor de uitwerking van de lessen)

<i>Les</i>	<i>Nodig</i>	<i>Tijdsduur</i>
1: Introductie	<ul style="list-style-type: none"> • Werkblad 1 en 2. De antwoorden zijn in de bijlage toegevoegd. De werkbladen zijn te vinden op www.boerderij-educatie.nl • Op de website het filmpje over het melken bekijken, zie: www.boerderij-educatie.nl 	50 minuten
2: Boerderijbezoek	Instructie en achtergrondinformatie voor de begeleiders	2 uur + reistijd
3: Verwerking	Werkblad 3	60-90 minuten

Organisatie

Vorbereiding

- Begin ongeveer een week van tevoren met de voorbereidende lessen.
- Regel op tijd begeleiders (minimaal een ouder per zes leerlingen) en vervoer naar de boerderij. Geef elke begeleider een print van 'Instructie en achtergrondinformatie voor de begeleiders'.
- Verdeel de klas in groepjes van 3 tot 5 leerlingen (maximaal 6 groepjes).
- Koppel een groepje leerlingen aan een begeleidende ouder.
- Het is handig om uzelf vrij te roosteren, zodat u de ouders kunt begeleiden en het contact met de boer of boerin kunt onderhouden.
- Denk aan de regelgeving wat betreft veiligheid en organisatie die de school stelt voor het doen van uitstapjes als deze boerderijles.

Op de boerderij

- De boer(in) ontvangt de groep op de boerderij. Hij of zij vertelt over de boerderij en over de opdrachten tijdens een korte rondleiding.
- Na een korte pauze gaat elk subgroupje samen met een ouder en de werkbladen op pad. Er staan verschillende opdrachten op de werkbladen, die op verschillende plekken op de boerderij uitgevoerd moeten worden.
- De leerkracht loopt rond, helpt begeleiders en onderhoudt contact met de boer.
- Ongeveer 10 minuten voor vertrek zorgt de leerkracht dat alle leerlingen op een afgesproken plek bij elkaar komen.

Aanvullend materiaal

Er is, behalve het bijgevoegde materiaal nog veel meer lesmateriaal beschikbaar:

- Bekijk filmclips over "het melken" op www.boerderij-educatie.nl (bij onderdeel lesmateriaal) of over "de koe" en "zuivel" op www.schooltv.nl/beeldbank.
- <http://www.zuivelonline.nl/hoofd/4/onderwijs.html>: alles over herkomst van zuivel en zuivelproducten; kant en klaar lesmateriaal is op te vragen.
- www.hetkleinelo.nl: posters en lesmateriaal is digitaal beschikbaar en kan ook besteld worden.
- Bekijk en beluister geluiden van weidevogels zoals kievit, grutto en tureluur op http://www.vogelbescherming.nl/vogels_kijken/vogelgids of www.vogelgeluid.nl
- www.grasspriet.be: Belgische site voor plattelandseducatie, met veel informatie, opdrachten, ideeën voor activiteiten en een begrippenbibliotheek. Ook taal- en rekenopdrachten. Alle materiaal is digitaal beschikbaar.

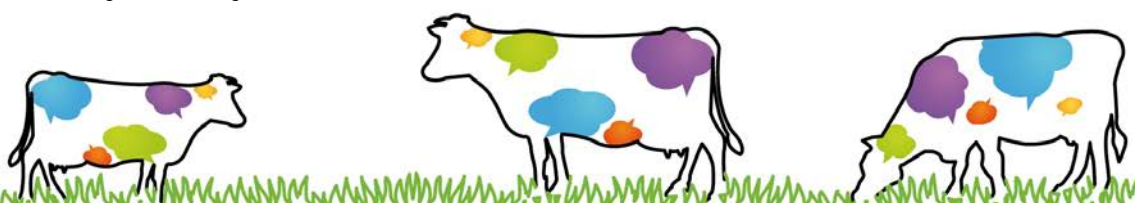
Evaluatie

De leerkracht ontvangt na afloop van het bezoek een online evaluatieformulier. Wij stellen het op prijs als u dit wilt invullen.

Colofon

Boerderijeducatie Gooi en Vechtstreek is een initiatief van de Agrarische Natuurvereniging Vechtvallei en LTO-Noord afdeling Gooi, Vecht en Amstelseek, uitgevoerd i.s.m. NME Gooi en Vechtstreek/ Omgevingseducatie Gooi, Vecht- en Eemstreek.

Het lesmateriaal voor de groepen 5 en 6 is grotendeels overgenomen uit "Superboer" (onderdeel van "Boerderij in de Kijker"), ontwikkeld door Milieudienst Noord-West Utrecht.

Bijlage 1: uitwerking van de lessen**Les 1: Waar komt jouw lunch vandaan?**

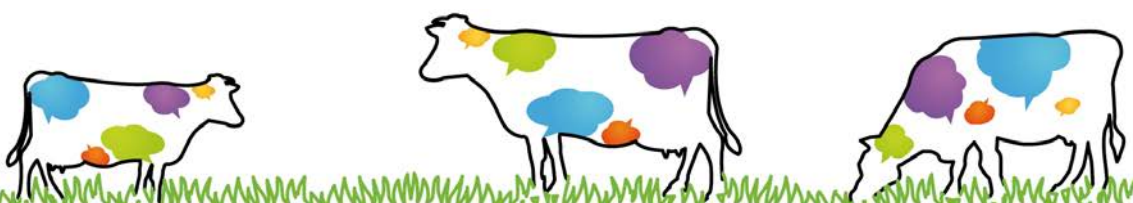
Vorbereiding	<ul style="list-style-type: none"> • Werkbladen kopiëren 	
Doel	<ul style="list-style-type: none"> • De leerlingen weten dat voedselproducten door boeren geproduceerd worden. • De leerlingen kennen de verschillende boerenbedrijfstakingen in Nederland, in ieder geval melkvee-, vleesvee-, en pluimveehouderij, fruitteelt, akkerbouw en glasteelt. • De leerlingen kennen van bovenstaande bedrijfstakingen verschillende producten die Nederlandse boeren produceren. 	
Introductie	Wat heb jij gegeten? - <i>Inventarisatie</i>	15 min.
Opdracht 1	Werkblad1: Lunch - <i>Categoriseren in producten en bedrijfstakingen</i>	20 min.
Opdracht 2	Voor melk, een appel of een biefstuk moet je wel wat doen! - <i>kennismaken met de werkzaamheden van de boer</i>	10 min.
Vorbereiden boerderijbezoek	Het boerderijbezoek - <i>Hoe, wat en regels</i>	5 min.

Introductie: Wat heb jij gegeten?

Vraag de kinderen het eten en drinken dat ze bij zich hebben op een tafel te leggen of vraag wat ze gegeten en gedronken hebben tijdens de lunch/het avondeten. Schrijf alle verschillende etenswaren op het bord. Waar zijn de producten van gemaakt? Waar komen de producten vandaan? (Supermarkt, ja maar hoe komt de supermarkt eraan; uiteindelijk kom je uit bij boerenbedrijven).

Opdracht 1- Wie heeft jouw eten gemaakt?

Met behulp van werkblad 1 categoriseren de leerlingen de onderdelen van de lunch in zuivel, vlees, eieren, fruit, groente, graan, aardappelen, suiker en overig. Ze geven aan welke producten exotisch zijn en van welke boerenbedrijfstakingen de producten afkomstig zijn.

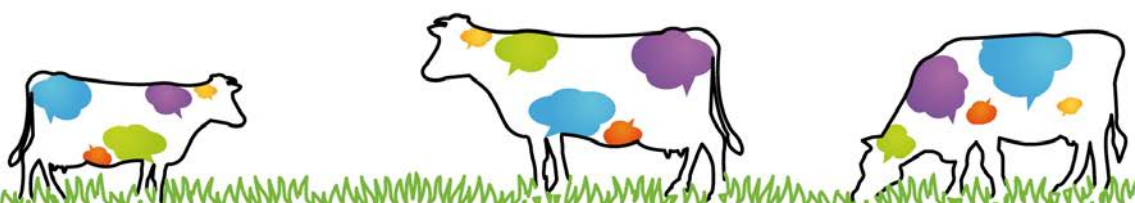
Opdracht 2- Voor melk moet je wel wat doen!

Vertel de leerlingen dat ze op bezoek gaan bij een boerenbedrijf. Vraag kort naar de ervaringen, die ze al eerder hebben opgedaan op een boerderij. Wie is er wel eens op een boerderij geweest? Wat produceerde de boer, welke dieren waren er? Wat was leuk, wat was eng en wat vond je het meest bijzonder? Om alvast kennis te maken met de werkzaamheden van de boer, maken de leerlingen werkblad 2 'Voor melk moet je wel wat doen!'.

Vorbereiding van de leerlingen op boerderijbezoek

Vertel aan de leerlingen:

- Plaats, tijd en vervoersmiddel
- Wie er mee gaan als begeleiders
- Om gepaste kleding (laarzen, regenkleding, warme kleding) aan te trekken die een beetje vies mag worden. Op de boerderij kan het koud zijn!
- Wie in welke groepje zit (klas verdelen in groepjes van 3 tot 5 leerlingen, maximaal 6 groepjes)
- Bespreken regels: hoe gedraag je je bij de boer(in) op het erf?
  - Wees rustig bij de dieren.
  - Maak niks kapot, pluk niet zomaar fruit en trek geen gewassen uit.
  - Klim niet zonder toestemming op machines, hooibalen enz. en betreed geen gebouwen waarvan de boer(in) heeft aangegeven dat ze verboden terrein zijn.
  - Sluit hekken en deuren achter je.
  - Was je handen nadat je de dieren hebt geaaid en vóórdat je gaat eten of drinken.
  - Eet en drink niet tussen de dieren, maar alleen op de door de boer(in) aangewezen plek.
  - Voordat we het bedrijf verlaten, maken we onze schoenen en laarzen schoon.
  - Luister naar de boer(in) en de regels van de boerderij!

Les 2: Op bezoek bij de boerderij!

Duur	2 uur + reistijd
Doel les boerderij	<ul style="list-style-type: none"> • De leerlingen maken kennis met het boerenbedrijf, de dieren en het landschap. • De leerlingen maken kennis met de onderdelen (gebouwen, machines, dieren enz.) van het boerenbedrijf en de werkzaamheden, die nodig zijn om het product te kunnen leveren.
Vorbereiding	<ul style="list-style-type: none"> • Vorbereidingsles <p>Tip: neem een camera mee!</p>

Lesopbouw op de boerderij

De les op de boerderij staat in het teken van beleven en ervaren. De boer(in) ruimt voldoende tijd in om vragen van de leerlingen te beantwoorden. De les zal door iedere boer anders geven worden. Maar de les zal ongeveer de volgende indeling hebben:

- Aankomst met welkom
- Korte uitleg over het bedrijf en een gezamenlijke wandeling over het erf, zodat de leerlingen zich kunnen oriënteren, eventueel een groepsdemonstratie.
- Pauze met eten en drinken, mogelijkheid tot vragen stellen
- Ca. 6-8 opdrachten die leerlingen in groepjes op het erf, in de stal, in het weiland etc. uitvoeren. De groepjes rouleren.
- Centrale afsluiting

In Gooi en Vechtstreek zijn bijna alle bedrijven melkveebedrijven. De meeste opdrachten op de boerderij zullen dan ook te maken hebben met de productie van melk. Daarnaast hebben bedrijven vaak een moestuin of kas, kippen, schapen of doen ze aan natuurbeheer. Ook deze onderwerpen kunnen aan bod komen tijdens de activiteiten op de boerderij.

Begeleiders

De begeleiders hebben een belangrijke rol bij de uitvoering van de opdrachten op de boerderij. Er is een aparte instructie voor begeleiders met achtergrondinformatie beschikbaar.

Les 3: Verwerking

Voorbereiden	Werkblad kopiëren	
Doel verwerking	De leerlingen ordenen met elkaar hun ervaringen en de kennis die ze opgedaan hebben tijdens het boerderijbezoek. Ze brengen dit weer in verband met de dagelijkse maaltijden.	
Opdracht 1	Wat vond jij het meest bijzonder? Elke leerling vertelt zijn ervaring.	20 min.
Opdracht 2	Het bezoek in beeld: in groepjes maken de leerlingen het verhaal van hun boerderijbezoek.	30-60 min.
Opdracht 3	Werkblad: Superboer?! <i>Welke maaltijd kun je maken met de producten van de bezochte boerderij?</i>	10 min.

Opdracht 1- Wat vond jij het meest bijzonder?

Wat vonden de leerlingen het meest bijzondere van het boerderijbezoek? Laat ze hier een tekening, gedicht of verhaaltje van maken. Bespreek de ervaringen. Gauw zal blijken of de leerlingen dezelfde elementen van de boerderij als bijzonder hebben ervaren of dat de 'hele boerderij' aan bod komt.

Opdracht 2 - Het bezoek in woord en beeld

Verdeel de klas in groepjes. Elk groepje krijgt een onderwerp van de boerderij. Op een groot vel zetten ze dit onderwerp centraal door een foto te plakken of een tekening te maken. Vervolgens schrijven ze om de beurt een zin over dit onderwerp op het vel. Elke leerling schrijft twee of drie zinnen.

Bespreek de onderwerpen.

Mogelijke onderwerpen veebedrijf: de koeien, de overige dieren, de producten, de werkzaamheden, het boerenleven, de machines, het weiland.

Opdracht 3- Superboer?

Met behulp van werkblad 3 'Superboer?' denken de leerlingen na over de voedselproducten die zij op de boerderij zijn tegengekomen. Zij brengen deze in verband met onze dagelijkse maaltijden. Bespreek met de kinderen ook de andere activiteiten die de boer doet en die niet speciaal met voedselproductie te maken hebben: schoolbezoeken, beschermen van weidevogels, bed & breakfast....?

Bijlage 2: Antwoorden van de werkbladen

Werkblad 1: Wie heeft jouw lunch gemaakt?

- Pluimveehouderij: eieren en vlees
- Melkveehouderij: melkproducten
- Vleesveehouderij: vlees
- Fruitteelt: fruit
- Akkerbouw: aardappelen, groenten, suiker, graan
- Glasteelt: groenten
- Voorbeelden van exotische producten zijn: chocola, koffie, noten, kokos, bananen en kiwi's.

Werkblad 2: Voor melk moet je wel wat doen!

- plaatje 1: De koeien melken
plaatje 2: De koeien de wei inbrengen
plaatje 3: De stal schoonmaken
plaatje 4: Kalfjes melk geven
plaatje 5: Het gras maaien
plaatje 6: Het gras inkuilen (= afdekken van de buitenlucht)
plaatje 7: De melk laten ophalen
plaatje 8: De koeien naar stal brengen

vraag 2: De boer maait het gras en kuilt het in zodat hij in de winter ook voer heeft voor de koeien.

Bijlage 3: Achtergrondinformatie

De opdrachten op de boerderij kunnen plaatsvinden op het erf, in het weiland, in de stal, in de melkput, bij de koeien, bij de machines, bij de kippen, in de moestuin, bij de schapen of in de boomgaard, afhankelijk van het bedrijf en het seizoen.

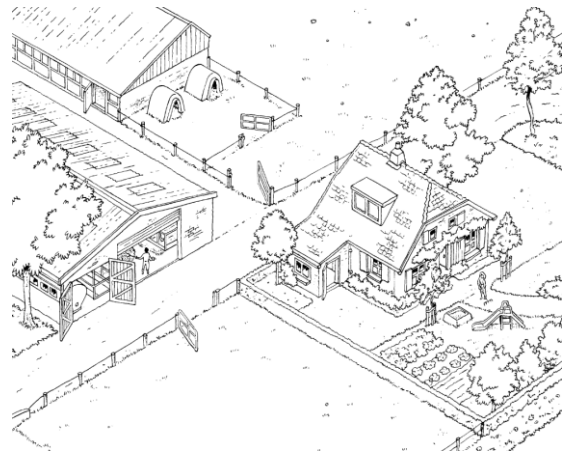
Hieronder volgt enige informatie over kenmerkende onderdelen van de boerderijen.

Op het erf

- Op veel boerenbedrijven zie je een zwart zeil met daarop autobanden, hieronder zit kuilgras of ingekuild maïs. Dit is gras of maïs dat in het voorjaar of in de zomer is gemaaid en 'ingekuild'. Inkuilen wil zeggen dat het gras op een grote hoop op een betonplaat is verzameld. Daarna rijdt de boer er met een zware machine overheen om de lucht eruit te persen en zo bederf te voorkomen. De grashoop wordt met plastic afgedekt. Tegenwoordig zie je op boerderijen ook veel ronde plastic balen. Daar zit ook kuilgras in, dat in het voorjaar meteen op het land in plastic is verpakt.
- In de grote hoge plastic silo's wordt brok (veevoer) en kunstmest opgeslagen.

Het weiland

- Meestal staan koeien in de wei tussen april en oktober, want dan groeit het gras. Koeien die in deze maanden op stal staan, krijgen gemaaid gras.
- Zomers maait de veehouder gras om hooi of kuilgras van te maken (zie ook 'Het erf'). Dit eten de koeien in de winter. Hooi is gedroogd gras. Kuilgras is gemaaid gras waar de lucht is uitperst.
- Soms zijn er in het weiland kleine stukjes gras afgezet. Hier broeden weidevogels en zo worden de nesten beschermd.
- Waar het gras hoger is ligt vaak een koeienvlaai. De koeien eten hier om heen.

In de stal

Het gedeelte in de stal waar de koeien wonen, bestaat uit meerdere delen:

- In het ene gedeelte liggen roosters. Dit zijn betonnen platen met spleten op de vloer. Hier staan de koeien. De poep en plas zakken door de spleten heen en komen in de mestkelder terecht. Met een schuif wordt een paar keer per dag de vloer schoon getrokken. De poep die nog niet door de spleten was gezakt, verdwijnt dan alsnog.
- Het tweede gedeelte zijn de plaatsen, waar de koeien kunnen liggen. Hier gaan ze liggen om te slapen en om te herkauwen. Op de vloer van dit gedeelte ligt meestal zaagsel. Dat is lekker warm en zacht voor een koe.
- Het derde gedeelte is de voergang. Dit is het gedeelte voor het voerhek, waar de boer kuilgras, maïs of hooi voor de koeien neer kan zetten.

Koeien

- In Nederland leven anderhalf miljoen koeien die melk geven. Om melk te kunnen geven moet de koe ieder jaar een kalf krijgen.
- Koeien grazen 4 tot 9 uur per dag. Een koe in de wei eet per dag zo'n 60-80 kilo gras. De koe slikt haar eten zonder kauwen. Op een rustig plekje boert ze het gras weer op en gaat het herkauwen.
- Het gras moet verteerd worden. Dat gebeurt in vier verschillende magen: de pens, de netmaag, de boekmaag en de lebmaag. Via de darmen worden alle belangrijke voedingsstoffen in het bloed opgenomen en door het lichaam gevoerd. Deze voedingsstoffen komen ook in de uier, waar de melk wordt gemaakt.
- Een koe geeft gemiddeld 25 liter melk per dag. In piekperioden kan een koe wel 40 tot 60 liter melk per dag produceren.
- Koeienbenaming: Als een kalf 1 jaar is geworden noemt men hem of haar een 'pink'. Als een pink drachtig is noemt men haar een 'vaars'. Zodra ze gekalfd heeft, heet ze een koe.
- De koeien hebben een 'oorbel' met een nummer zodat er geen twijfel is wie welke koe is.

Kalfjes

- De kalfjes drinken biest. Dat is de eerste melk van de moederkoe. Na ongeveer een week, krijgen zij gewone melk of maakt de boer kunstmelk van melkpoeder dat is aangemaakt met water. Ze krijgen wel vier liter op een dag. Na een maand krijgen zij ook kleine brokjes en hooi. De kalfjes vinden hooi ook lekker. Hooi is gedroogd gras. Als ze nog ouder zijn, krijgen ze kuilgras
- De boer probeert het zo te regelen dat een koe elk jaar een kalfje krijgt. Zes á acht weken voordat de koe een kalfje krijgt, wordt de koe niet meer gemolken. Nadat het kalfje geboren is, gaat de koe weer veel melk geven.
- De boer kan niet alle kalfjes houden. De stierkalfjes worden verkocht aan een bedrijf waar de kalfjes blijven tot ze zwaar genoeg zijn voor de slacht. De vaarskalfjes blijven op de boerderij. Als er teveel zijn, dan verkoopt de boer ze aan andere melkveehouders. De beste kalfjes houdt de boer zelf.
- Kalfjes worden meestal één à twee dagen na de geboorte apart gezet. De boeren doen dit om te voorkomen, dat het kalfje en de moederkoe zich teveel aan elkaar gaan hechten. De moederkoe en het kalfje worden verdrietig, als zij lang bij elkaar gestaan hebben en daarna gescheiden worden. Als de kalfjes wat ouder zijn, komen ze met meerdere kalfjes bij elkaar in een hok met stro. Stro bestaat uit gedroogde stengels van bijvoorbeeld rogge of tarwe.

Weidevogels

- Alle vogels die vooral op graslanden broeden zijn weidevogels. Nederland is voor weidevogels in West-Europa erg belangrijk. Ons land heeft nog steeds veel kale vochtige weilanden en daar houden weidevogels van. Zo hebben ze ruimte genoeg en kunnen ze met hun snavels makkelijk in de grond prikken om wormen en insecten op te zoeken.
- Alle grotere weidevogels zijn zogenaamde "nestvlinders". Als de jongen uit het ei zijn gekropen, verlaten ze binnen een dag het nest. De jongen worden niet gevoerd door de ouders (alleen de scholekster doet dat wel). Ze moeten meteen zelf hun kostje bij elkaar scharrelen. Om ervoor te zorgen dat alle jongen tegelijk

Handleiding docent

het nest verlaten, begint het vrouwtje pas te broeden als alle eieren (meestal 4) gelegd zijn. Vogels zoals merels en huismussen zijn “nestblijvers”.

- Veel weidevogels broeden juist op het moment dat de boer veel werk op het land heeft. Bij het maaien kunnen nesten overreden worden of jonge vogels in de maaimachine terecht komen. Als de koeien in het voorjaar het weiland weer in gaan, kunnen ze bij het grazen nesten vertrappen.
- Er zijn verschillende dingen die boeren kunnen doen om te voorkomen dat ze veel nesten en jonge vogels per ongeluk beschadigen. Rekening houden met weidevogels bij het uitvoeren van werkzaamheden op het land noem je weidevogelbeheer.
- Tijdens het broeden van de vogels: wanneer de vogels in het voorjaar beginnen te broeden kan de boer goed opletten waar ze zich bevinden. Hij gaat de nesten opsporen en soms helpen vrijwilligers daarbij. Ze zetten dan twee stokken voor en achter het nest. De boer kan dan vanuit zijn tractor zien waar de nesten zijn en kan er dan gemakkelijk omheen werken. Ook kan de boer een nestbeschermer (een dakje van betonijzer) over het nest plaatsen of er schrikdraad omheen zetten. De koeien kunnen dan niet op het nest stappen.
- Als de eieren uitkomen en er jonge vogels op het weiland zijn: Aan het gedrag van de vogels kan de boer zien of ze jongen hebben. Hij kan dan extra voorzichtig te werk gaan als hij maait. Hij kan ook een stuk verderop beginnen. Jonge vogels krijgen dan de kans om te vluchten. Een dag voor het maaien kan de boer ook stokken met plastic zakken in het weiland plaatsen. De vogels schrikken hiervan en zoeken een andere plek op. Een boer kan ook besluiten later in het seizoen te maaien. De jonge vogels zijn dan al groter en zullen wel wegvluchten.
- Jonge vogels zijn erg kwetsbaar. Hun aangeboren gedrag is dat ze bij gevaar niet wegvliegen, maar zich plat tegen de grond drukken en zo klein mogelijk maken. Ze gaan dus niet aan de kant voor een naderende maaimachine.
- Wat kan de boer nog meer doen? De boer kan de slootwaterstand in zijn gebied tussen de 30 en 60 centimeter diep houden. Dan is het land niet te nat en niet te vochtig. Er kunnen dan veel soorten bodemdieren in de grond leven. Weidevogels kunnen daardoor beter aan voedsel komen.
- Veel boeren houden goed bij hoeveel vogels er op hun land broeden. Ook tellen ze hoeveel jonge vogels de eerste weken overleven. Dat doen ze samen met vrijwilligers. Elk jaar noteren ze precies hoeveel nesten er op hun land waren, hoeveel eieren er zijn gelegd en hoeveel jongen er zijn uitgekomen.

